

Poslovna odličnost kot orodje za dvig konkurenčnosti podjetja

Poslovna odličnost je sistematična uporaba načel vodenja kakovosti in orodij v poslovnem upravljanju s ciljem izboljšanja uspešnosti podjetja. Temelji na načelih osredotočenosti na stranke, vrednot deležnikov in postopku upravljanja. Ključne prakse poslovne odličnosti, ki se uporabljajo na vseh funkcionalnih področjih v podjetju, vključujejo nenehno izboljševanje, preventivno upravljanje in upravljanje z dejstvi.

Urad Republike Slovenije za meroslovje je v sodelovanju z Evropsko fundacijo za kakovost in management (EFQM) prevzel evropsko metodologijo in kriterije modela odličnosti EFQM ter jih vgradil v sistem državne nagrade za poslovno odličnost, ki je **tako najvišje državno priznanje na področju kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti ter stalnih izboljšav, zaradi katerih je Slovenija konkurenčna in uspešna.** Priznanje slovenske organizacije (podjetja, javno upravo, posameznike) spodbuja k postopnemu uvajanju sistemov sodobnega ter učinkovitega doseganja poslovne odličnosti.

Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSP), najvišje priznanje za poslovno odličnost, je bilo zasnovano po osamosvojitvi Slovenije v okviru nacionalnega programa za kakovost in sicer po zgledu drugih evropskih držav z namenom, da se slovenskemu gospodarstvu ponudi podpora pri dvigu konkurenčnosti in hitrejši prilagoditvi na tuje trge.

Prijavitelji lahko ob določeni ravni doseženih točk prejmejo priznanje, ki jim ga podeli Odbor za priznanja. S tem prijavitelji obenem prejmejo tudi mednarodno veljavne certifikate, ki jih glede na dosežen rezultat po veljavnih evropskih merilih sheme EFQM izda EFQM iz Bruslja.

V letu 2019 je koordiniranje projekta Poslovna odličnost prevzela **javna agencija SPIRIT Slovenija**, podporna institucija za podjetništvo, ki se je v oktobru skupaj z drugimi deležniki udeležila dvodnevnega letnega foruma v Helsinkih, kjer je organizacija EFQM predstavila novosti novega modela, ki je še učinkovitejši - predvsem zaradi prilagoditve vsem vrstam organizacij. Dejstvo je, da niti dve organizaciji nista enaki, zato je novi model EFQM zasnovan tako, da je prožen in prilagodljiv, primeren za vse organizacije, ne glede na velikost ali sektor, kar je vodilni poudarek na poti do izjemnih trajnostnih rezultatov.

Model EFQM in definicija:

Odlične organizacije nenehno dvigujejo meje možnega. Negujejo kulturo doseganja izjemnih rezultatov, skrbijo za zadovoljstvo ljudi ter ohranjanje okolja.

Model odličnosti EFQM je torej okvir, ki pokrije celotno organizacijo, zaposlenim omogoča, da lahko razumejo t.i. vzorčno-posledično zvezo med tem, kaj njihova organizacija dela in rezultati, ki jih dosega. Model organizaciji omogoča stalno izboljševanje na vseh področjih poslovanja in je tako rekoč garancija za trajnost poslovanja. Ni odvisen od branže, velikosti podjetja ali razvitosti podjetja, kar pomeni, da ga lahko preizkusi podjetje v vsaki fazi delovanja. Je nadgradnja standardov kakovosti, saj gre za merilo poslovanja v najširšem smislu.

Več o modelu, ki temelji na 8 načelih, 9 merilih in na ocenitvi rezultatov po matriki RADAR si lahko preberete [tukaj - Strategija poslovne odličnosti 2018 - 2030](#).

Podjetja, ki nameravajo uvajati poslovno odličnost po modelu Evropske fundacije za upravljanje kakovosti, lahko pridobijo subvencijo prek agencije SPIRIT in Slovenskega podjetniškega sklada - 11. oktobra 2019, sta bila v Uradnem listu RS (61/19) objavljena dva javna poziva na področju poslovne odličnosti:

1. [Javni poziv za uvajanje poslovne odličnosti po modelu EFQM v velika podjetja \(SPIRIT\)](#)

Namen javnega poziva

Namen in cilj javnega poziva je podpreti ciljne skupine iz točke 4 tega javnega poziva pri uvajanju poslovne odličnosti po modelu EFQM (European Foundation for Quality Management oz. Evropske fundacije za upravljanje kakovosti) v svoje poslovanje, s čimer se jim bo izboljšala konkurenčnost, povečala dodana vrednost in čisti prihodki od prodaje ter povečala možnost, da kandidirajo za Priznanje RS za poslovno odličnost (PRSPO) - najvišje državno priznanje za dosežke na področju kakovosti proizvodov, storitev in poslovanja.

Predmet javnega poziva

Predmet javnega poziva je sofinanciranje upravičenih stroškov uvajanja poslovne odličnosti v podjetja po modelu EFQM, in sicer: svetovalne storitve, usposabljanje ključnih kadrov ter sodelovanje na EFQM nagradi za odličnost.

Ciljne skupine/upravičenci

Na poziv se lahko prijavijo velika podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji, ki se kot pravna oseba ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe. Za opredelitev in določitev velikosti podjetja prijavitelji upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe 651/2014/EU.

Prijava

Javni poziv bo odprt do porabe sredstev. Informacija o morebitni predčasni porabi sredstev bo objavljena na spletni strani SPIRIT Slovenija. Skrajni rok za oddajo vlog je 31.3.2023, pri čemer je potrebno upoštevati, da je skrajni rok za predložitev zahtevkov 30.9.2023. Za brezplačne informacije in pomoč pri pripravi vloge so prijaviteljem na voljo svetovalci mreže Slovenskih poslovnih točk (SPOT) Svetovanje. Za popolno vlogo se šteje vloga, ki je oddana osebno v času uradnih ur (9.00 – 13.00) ali po pošti na naslov SPIRIT Slovenija, javna agencija, Verovškova ulica 60, 1000 Ljubljana. Vloga mora biti oddana v skladu z navodili, ki so v pozivni dokumentaciji.

2. [Javni poziv za »Vavčer za uvajanje poslovne odličnosti po modelu EFQM v mala in srednje velika podjetja« \(Slovenski podjetniški sklad\)](#).

Namen vavčerja je podpreti mala in srednje velika podjetja pri uvajanju poslovne odličnosti po modelu EFQM (European Foundation for Quality Management oz. Evropske fundacije za upravljanje kakovosti) v svoje poslovanje, s čimer se jim bo izboljšala konkurenčnost,

povečala dodana vrednost in čisti prihodki od prodaje ter povečala možnost, da kandidirajo za Priznanje RS za poslovno odličnost (PRSPO) - najvišje državno priznanje za dosežke na področju kakovosti proizvodov, storitev in poslovanja.

Višina sofinanciranja oz. subvencije:

Podjetje (MSP) lahko koristi Vavčer za uvajanje poslovne odličnosti po modelu EFQM enkrat letno in pridobi najmanj 300 oz. največ 9.999,99 evrov subvencije oz. sofinanciranje največ 60 odstotkov upravičenih stroškov. DDV ni upravičen strošek.

Upravičeni stroški:

Upravičeni stroški so tisti stroški, ki so nastali med 1. januarjem 2019 in 30. septembrom 2023 in se nanašajo na svetovalne podpore pri izvedbi samoocene po modelu EFQM oz. stroške zunanjih izvajalcev (ocenjujejo po modelu EFQM) ter stroške prijave menedžerskega dokumenta. Kot upravičeni stroški se štejejo tudi stroški udeležbe na EFQM certificiranem usposabljanju za zaposlene v podjetju ter strošek pristojbine za EFQM nagrado za odličnost.

Oddaja vloge:

Vlogo za Vavčer za uvajanje poslovne odličnosti po modelu EFQM lahko MSP oddajo le v elektronski obliki prek ePortala. Vloge ni mogoče dopolnjevati. V kolikor je vloga nepopolna, se ne dopolni, ampak se ob izpolnjevanju pogojev vlagatelj lahko odda nova.

Za SPOT svetovanje Koroška pripravil:
David Valič

VIRI:

Rozoničnik, Dominika in Valenci, Mateja, Kakovost, revija Slovenskega združenja za kakovost in odličnost, marec 2018, ISSN 1318 0002.

<https://subvencije.finance.si/8953753/Podjetja-lahko-za-uvajanje-poslovne-odlicnosti-dobite-subvencijo>

https://www.podjetniski-portal.si/uploads/gradiva/poslovna_odlicnost/strategija/s_strategija_po_2018-2030_ff.pdf

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj www.eu-skladi.si